

יציאות השבת. הולאות שמרשות לרשות האמורות לשבת ובגמ' ד' מפרש דהכנסות נמי קא קרי יציאות הולאו ומויאלי מרשות לרשות: **שהיס שהן ארבע בפינים.** לאומן העומדים בפינים שמים מן התורה הולאה והכנסה דבעיה ודפי' הזורק (לקמן יא:) צרישה נפקא לן מילוי משה ועצירו קולן במתנה וגו' (א) לא מפינקו מרה"י לר"ה להביא נדבה למתנה ליה ויוס השבת היה כדילוף התם ועל שמים אלו חייב טמאת על שגגתו ועל זדונו כרת ועל התלמא סקילה וכן כלל מלאכת שבת: **שהן ארבע.** מדבריהם הוסיפו שמים לאסור לתחלה ואם עשה פטור ולקמן מפרש לכו ואולי: **ושמים שהן ד' בחוק.** שמים מן התורה הולאה והכנסה דעני העומד בחוק ושמים מדבריהם כשהמלאכה נעשית על ידי שנים זה עורך זה מניח לתחלה אסור ואם עשה פטור כדילוף בגמרא (דף ג.) שנים שעשויה פטורים: **פשט העני אם ידו.** ומתן צווכה: **ועתן לתוך ידו דבעיה צ.** דעביד ליה עקירה צרה"ר והנחה צרה"י: **או שנתל מטוכה והולא.** המתן והניח צרה"ה דעביד ליה עקירה וצרה"ן והנחה וצרה"ר:] **העני אייב.** עשה מלאכה שלמה והרי שמים מין התורה לעומד בחוק: **ובעל הכי פטור.** פטור לגמרי ואפי' לתחלה מותר דהא לאו מידי עבד והכי מפרש בגמ' (דף ג.) **פשט צטה"צ כו' צטה"צ חייב.** והרי שמים מן התורה לעומד

יציאות

השבת שתיים שהן ארבע בפינים ושתיים שהן ארבע בחוק כיצד העני עומד בחוק ובעל הבית בפינים פשט העני את ידו לפניו ונתן לתוך ידו של בעל הבית או שנמל מתוכה והוציא העני חייב ובעל הבית פטור: פשט בעל הבית את ידו לחוץ ונתן לתוך ידו של עני או שנמל מתוכה והכניס בעל הבית חייב והעני פטור: פשט העני את ידו לפניו ונמל בעל הבית מתוכה או שנתן לתוכה והוציא שניהם פטורים: פשט בעל הבית את ידו לחוץ ונמל העני מתוכה או שנתן לתוכה והכניס שניהם פטורים: **גמ' (ג.) התן התם שבועות שתיים שהן ארבע ידעות**

יציאות השבת שתיים שהן ארבע. הקשה ריב"א דליי הולאות שבת היה לו לשנות גבי צווכה מלאכות אחר פרק כלל גדול לקמן (דף עג.) דהתם קמתי צווכה מלאכות מ' חסר אחת וקמתי הולאה לנפקא והוא ליה להתחיל כסדר דבריה דמיירי בע"ש במעוד יוס כגון לא יאל חייטו במחטו סמוך למשיכה אין שורין דיו וסמיני ואין צולין בשר ואחי"כ כמה מדליקין וכו' והנחה טומיני שהם דברים שהוגיהים עם חשיכה ואחי"כ כמה בהמה ונמה אשה יולאה דברים שהוגיהים צבצבת עלמנו ושוב צווכה מלאכות של שבת ודרך התנא לשנות כסדר זה כמו שמתני בפסחים דמתחיל כליל י"ד ושוב צ"ד ושוב בשמיטת פסחים שהוא בין הערבים ואחר כך שונה מאכילת פסחים שהוא כלילה וכן ציומא מתחיל צ"ו ימ" קוד" יה"כ ואחי"כ צעיה"כ ואחי"כ ליל י"כ ומיך דהולאה חציצה ליה לאקדומי משום דממשנה זו שמעינן כמה דברים הולאה והכנסה דעני ועשיר ודע"ו עקירה והנחה ושנים שעשויה פטורים וידו של אדם חשבה לו כדי' על ד' וידו של אדם אינה לא כרה"י ולא כרה"ר ור"ת מפרש דכך הכוה רגיל הש"ס לשנות תחילה וכן בגמ' צ"ק (דף ג.) השור והבזר המצבע וההצבער ולא ינקטו כסדר הפרשה וכן מפרש רב האי גבי ד' לריבין להודות צפרק הרואה (בבבט דף נד:) דלא נקט הש"ס כסדר הפסוק ועוד

חום ישינים

(א) מלאכי חטוב בגליון פיי ח"ל ועי"ל שמים שתי הולאות דמיוב ופטור שהן ארבע הכנסות דמיוב ופטור עי"ל ואין נראה דמיושלמי בעי מה שנים כי' ומתקן כי' לחיוב וכו' לפטור ע"ש ודבר זה שייך לתוס' לעיל ד"ה שמים שהן ארבע אחר פירש"י לפני וכן נראה כי':

עין משפט נר מצוה

אזהרה ככל דעו שבת מבז המי' פ"א מה' שבת הלכה ג ח"ל כל מקום שנאמר שהעושה דבר זה פטור המי זה פטור מן הכרת וכן המקילה ומן הקדקן אבל אסור לשנות אותו דבר צבצבת והפטור מד"ס א מ"י פיי"ט מהלכות שבת הלכה ע' ופ"י ע"ט הלכה ז פמג לאין סה טוב"ש א"ח ק"י שמו: ב ב מ"י ע"ט פ"יג הל"ה:

שתיים שהן ארבע בפינים. שמים לחיוב הכנסה דעני והכנסה דבעל הבית. ושמים לפטור כשהו עורך זה מניח דמיוב וימך (ד) בעשותה. השנה את כולה (ש) ושש (ה) שבועות שתיים. בעשותה בטיט שמים הכתוב ציקר אלו קרין עולה ויורד קאמר שמים מתיב בקרא. דמיוב להרע או להטיב. ומפרש שבועות (שס כה). אכול להטיב. לא אכול להרע. שמתנה את עולמו. והוא הדין לכל דבר שהוא הן גללו להבט. להרע או להטיב. להטח משמע. ופ"ג (שס) מנחה מן המקרא. וכן דברים שאין בהן הרהור או הטהרה. ומיהו שמים וינוהו וכו' לא. דבר וחלוטיו. ושם ב'.

מוסף רש"י

ריבוי חננאל

יציאות השבת שתיים שהן ארבע בפינים כו'. גפי' מן התם בתחילה שבועות. שבועות שתיים שהן ארבע.

מפרש ר"ת דפתח צ"י יציאות משום דעני למימר לא יאל חייטו במחטו אע"ג דלא שנה המלצן משום אין נותני כלים לכווכב ולא המצביר משום כמה טומיני הולאה הורכך לשנות טפי משום דמלאכה גרועה היא כמו שאפרש: **יציאות.** הולאות הוה ליה למתני' אלא נקט יציאות לישגא דקרא אל יאל איש ממקומו (שמות טו) ודרשינן מינה (עירובין דף יא:) הולאה אל יאל עם הכלי לנקט המון: **שתיים** שהן ארבע בפינים. כן נראה כמו שפירש רש"י כאן דמכפיינים היינו לבעה"ב העומד בפינים ובהן היינו לעני העומד בחוק שמים הולאות והכנסות דמיוב שהן ד' הולאות והכנסות דפטור ובשבועות (א) פ"ג צניס דגיי' דעני ודעשיר (שנים דפטור ובהן היינו הולאות מוח"א) ואין נראה מדפירש מיילי דעני לחוד ומיילי דעשיר לחוד משמע כפי שפירש כאן ולפי' דהתם לא היה לו לערב הולאות והכנסות יחד ומיהו שמה לפי שהיה צריך להאריך חם היה צא לפרש הולאות לנד' ויוהכנסו' לנד' מ"מ אין נראה

לריבוי חננאל מדקאמר בגמרא דיקא נמי דקמתי יציאות וקמפרש הכנסות לאלתר ולא דייק מדקמתי בפינים: **פשיטא בעה"ב** את ידו בו'. תימה לר"י לריך למחתי מרתי דעני ודבעה"ב וכן צריש שבועות דמפרש בגמרא (דף ג.) ושם שמים דעני ובעל הבית מה שייך לקרואו שמים מה לי עני מה לי עשיר ונראה לר"י דליצטרך לאשמעי' הר"ה דמה לי מויליא מרה"י לרה"י מה לי מויליא מרה"י לרה"י ולא הוה גמרינן הולאה דעני מצבעה"ב ולא בעה"ב מעני ומדע מדאיצטרך מרי קראי צווכה כדנפקא לן צריש הזורק (לקמן דף ו:) ושם מויכלא העם מבהיאי וצפטיק דעירובין (דף יא:) נפקא לן מקרא אחריתא דדרשינן אל יאל איש ממקומו אל יוציא יוהתם פירשתי והיינו משום דמלאכה גרועה היא איצטרך מרוויחהו חד לעני וחד לעשיר (וכן כלל תולדות צווכה מלאכות לא חיישין שיהא צמשקן אלא צווכה בצלד ובחולדות דהולאה צני' שיהא צמשקן דתן צווכה (דף יא.) שמי גווצרואות זו כנגד זו המושיט והזורק מויו לכו פטור היו שחיהן דזיוטא אחת הזורק פטור והמושיט חייב שכך היתה עבודת לוי' וצריש הזורק (ג"ז שס:) נמי צני' הזורק ד' אמות צרה"ר מנלן ודחיק לאשכחיניהו צמשקן עד דמסיק כל ד"א צרה"ר הלכתא גמרי לה וכל אלו תולדה דהולאה יניחו ולא צווכה שאין צווכה אלא מ' חסר אחת וגבי הכנסה נמי אמרינן צפ' כמה טומיני (לקמן מט:) הם העלו קרשים מקרקע לעגלה אף אחת אל מבנינו מרה"ר לרה"יא) וא"ת כיון דהכנסה היתה צמשקן מה לריך מו לקמן צווכה (דף יא:) לפרושי דסברא הוא מה לי אפוקי מה לי עיולי דהזורק ד' אמות צרה"ר משמע דאי הוה משכחת לה צמשקן הוה ניחא ליה אע"ג דהתם ליכא סברא וי"ל דליצטרך סברא להכנסה דבעה"ב דלא הוה צמשקן דהם העלו קרשים כו' היינו הכנסה דעני דמסתמא צחקקע היו עומדים שהוא רה"ר והאם תאמר כיון דליכא סברא אמאי איצטרך צבמה טומיני למימר להכנסה היתה צמשקן וי"ל דמתא ליה אידי' דבעי למיתני הם הורידו קרשים מעגלה והאם אל מויליא כו' אע"ג דהולאה נפקא לן מקרא צדיא איצטרך למיתני היתה צמשקן משום דקמתי צרישא צברייתא אין חייבין אלא על מלאכה שצויאל צה היתה צמשקן ואם לא היה מוצא הולאה צמשקן הייתי מוחיב כלל מלאכות הדומות למלאכה גמורה אע"פ שלא היה צמשקן כמו צווכה והא דאמרו קרא דשבת למלאכת המשכן הוה דרשינן למילתא אחריתא: **שבועות** שתיים שהן ארבע. צריש שבועות (דף ג.) מפרש שמים אכול ולא אכול צבצבת צדיא צקרא להרע או להטיב דהיינו להבא שהן ד' אכלתי ולא אכלתי מדרשא והא דלא מפרש שהן ד' אזורק ולא אזורק והוה אמיא כולה כריי ישמעאל ולא הוה לריך לאוקומי צבתי תנאי משום דמתני' צפ"ג (דף עו:) תנן צדיא שהן ד' אכלתי ולא אכלתי ואפי"ם אמאי לא קמתי שמים שהן שמונה [אכול ולא אכול] אכלתי ולא אכלתי אזורק ולא אזורק וקמתי ולא וקמתי ונראה דלכך פירש רש"י צריש שבועות שאינו שונה אלא דבר וחלוטיו ור' יצחק מייך דלא נקט אלא אכלתי ולא אכלתי משום דפליג ר' ישמעאל והוה רבותא עפי' אכול אזורק ולא אזורק מדודה ר"י לא חם למיתני וא"ת וגבי שבת אמאי קמתי שמים שהן ד' ותו לא ליאתי נמי מושיט ומעביר מרשות היחיד לרשות היחיד דרך רה"ר דממי צדיא לקמן (דף יא:) וזורק מרשות היחיד לרשות הרבים ומרה"ר לרה"י וי"ל דלא צבצבת אלא הכנסה (לדמייא להולאה שיהא מרה"י לרה"ר לאפוקי מושיט ומעביר שהוא מרה"י לרה"י וצריקה נמי לא דמייא להולאה שיהא בהלכה צדי' זוה צריקה: ידעות